

Reglabs verksamhetsberättelse 2023

24.01.26

1. INLEDNING

2023 inleddes en ny verksamhetsperiod för Reglab – med samma verksamhetsinriktning som tidigare, men med ett tydligare fokus på medlemmarnas delaktighet och engagemang, flernivåsamarbete och förlängt lärande.

Under året har Reglab haft ett fokus på den gröna omställningen och startat två större lärprojekt där fysiska träffar på nytt dominerat: *Näringslivets gröna omställning* och *Masterclass: Leda omställning*. Att träffas fysiskt igen efter många digitala träffar, har varit mycket uppskattat och förstärkt både lärande och nätverkande. Samma gällde för *Årskonferensen* i Göteborg, där 335 medlemmar och partner var mycket glada att ses igen efter två pandemiår.

Kansliet har lanserat två nya format under 2023: *Studiecirkel*, med fokus på individuell kompetensutveckling som haft totalt ca 200 deltagare, och det ännu oprövade *Provrum*, som siktar på förnyelse och innovation.

Sammantaget har Reglabs aktiviteter lockat fler deltagare än tidigare. Ökningen har flera orsaker – relevanta och aktuella program, lättillgängliga digitala format och behov av kollegiala möten efter pandemiåren.

Ett viktigt mål under perioden 2023-2026 är att skapa ökad hållbarhet i verksamheten, genom att förstärka engagemanget från medlemmarna. Ett skifte av ansvar från kansliet till nätverken, har påbörjats. Även *Provrum* ska ledas och drivas av medlemmarna.

Regionerna har en tuff ekonomisk situation och det påverkar Reglabs aktiviteter; flera regioner har till exempel infört reseförbud under hösten. Liksom föregående år har kansliet haft svårt att klara bemanningen på grund av sjukskrivningar mm. Reglabs kansli på tre personer är sårbart, och trots en uttalad ambition att skapa en rimlig arbetsbelastning, har det varit svårt att planera och genomföra alla aktiviteter.

Inriktningsmål för perioden 2023-26:

- Reglab ska via lärande och utbyte bidra till kompetens- och kunskapsutveckling för hållbar regional utveckling.
- Reglab ska via lärande och utbyte bidra till kompetens- och kunskapsutveckling för stärkt flernivåsamarbete, både sektorsövergripande och mellan nivåer, inom området regional utveckling.

Inriktningsmål för 2023

- Att fördjupa kunskaper och kompetens inom regional hållbar utveckling.
- Att öka kunskapen om organisatoriskt lärande och stödja medlemmarnas hemtagande av kunskap och kompetens från Reglabs aktiviteter – från individ till organisation.
- Stödja medlemmarna i arbetet med att genomföra den nationella strategin genom fördjupad samverkan, ökad kunskap om processledning och utmaningsdrivet utvecklingsarbete.
- Utveckla Reglabs webb samt webbtjänsten *Reglab play*.

Övergripande mål för 2023 har också varit att öka medlemmarnas engagemang i aktiviteterna, att återanvända redan utvecklad Reglab-kunskap och kompetens i nya sammanhang, och att skapa en hållbar arbetsbelastning för kansliet.

2. AKTIVITETER 2023

Nedan följer en redovisning av de viktigaste aktiviteterna under 2023.

Erfarenhetsutbyte

Den gröna omställningen har varit ett genomgående tema för Reglab under 2023. Två större lärprojekt har startat: *Näringslivets gröna omställning* och *Masterclass: Leda omställning*.

- *Näringslivets gröna omställning* har haft syftet att fördjupa kunskapen om den pågående gröna omställningen, och regionens roll och verktyg för att stödja utvecklingen. Lärprojektet har genomfört fyra workshopar på olika platser i landet, samt ett stort antal studiebesök inom olika branscher. Lärprojektet avslutades med en workshop om innovationsledning. Ett 60-tal personer från 25 organisationer har deltagit.
- *Masterclass: Leda omställning* vill öka kapaciteten att leda arbetet för hållbar omställning och organisatoriskt lärande. Lärprojektet innehåller fyra workshopar riktat till mellanchefer; två har genomförts under 2023 och två workshopar återstår. Under hösten har viktiga teman varit: skillnaden mellan att leda utvecklings- och förvaltningslogik, och ledarskap i kris. Ca 55 personer från 22 organisationer deltar.
- *Årskonferens 2023*. Årskonferensen var en mycket lyckad tillställning, med 335 deltagare och höga omdömen i alla utvärderingar. Temat var cirkulär ekonomi med perspektiv som: upphandling, återbruk, nya affärsmodeller och klimatångest. Värddregionen Västra Götaland delade generöst sin kunskap om cirkularitet och bjöd på uppskattade kulturinslag. Medlemmar och partner bidrog med 22 lärpass om allt från strukturbilder och livsstilsmigration, till tjänstedesign och cykelförhandling.
- *Årskonferens 2024*. Planeringen för nästa årskonferens har pågått under hela hösten. Region Jönköpings län är värddregion, ett 20-tal inspiratörer ger olika perspektiv på temat – till exempel platsers strukturella utveckling, platsers identitet, den icke-fysiska platsen och mötesplatsen som verktyg. Reglabs medlemmar och partner håller i 21 olika lärpass.
- *RUS-nätverket* har träffats vid fyra tillfällen under 2023, med olika fokus: folkhälsa, planeringscykeln, fysisk planering, flernivåsamarbete. Drygt 30 personer deltar regelbundet i nätverket.
- Under våren arrangerade Reglabs i samarbete med Vinnova två seminarier kring *RUS och smart specialisering*. Drygt 70 personer från 27 organisationer deltog.

Reglabs aktiviteter har till största delen genomförts i fysiska träffar, en återkomst som uppskattats mycket av deltagarna. Det spontana kunskapsutbyte som uppstår vid möten mellan kolleger, är en fundamental del av Reglabs lärprojekt.

Under 2023 har fler deltagit i aktiviteterna, jämfört med de senaste åren. Det gäller till exempel nätverken och de uppskattade studiebesöken i lärprojektet *Näringslivets gröna omställning*. Ökningen har flera orsaker – relevanta och aktuella program, lättillgängliga digitala format och behovet av kollegiala möten efter pandemiåren.

Under året har de ekonomiska villkoren för regionerna successivt försämrats, vilket påverkar Reglabs aktiviteter mer och mer. Flera regioner har infört reseförbud, många avstår från planerade utgifter och även kompetensutveckling. För Reglabs del innebär det en återgång till fler digitala aktiviteter.

Fördjupning

2023 startade Reglab ett nytt format för fördjupning och individuell kompetensutveckling: *Reglabs studiecirkel*. Studiecirkelarna tar avstamp i ett aktuellt material som deltagarna diskuterar – böcker, poddar eller filmer – och sker digitalt. Under året har fyra studiecirklar genomförts:

- *Komplexitet*.
- *Regionboken*.
- *AI i regional utveckling*, både ett fysiskt AI-hack och en digital diskussion med utgångspunkt från inläst material. En minivariant av studiecirkeln genomfördes på begäran i chefsgruppen *Regional kontakt*. En repris på studiecirkeln ställdes in, på grund av för få anmällda.

- *Framsyn*. En återanvändning och repetition av kunskaperna från framsynsprocessen *Region 2050*.

Sammanlagt har ca 200 personer deltagit i studiecirkelarna.

Analys

- *Analytikernätverket* har träffats tre gånger under året och bland annat diskuterat arbetsmarknadsstatistik, visualisering och miljöräkenskaper. Omkring 30 personer deltar regelbundet i nätverket.
- *Innovationsindex 10 år*. I januari genomfördes ett seminarium om Reglabs innovationsindex som nu funnits i 10 år. Deltagarna diskuterade hur regionerna använt index och vad som bör utvecklas. 40 personer från ett 20-tal organisationer deltog.

Efter 10-årsseminariet tillsattes en arbetsgrupp för att se över indikatorerna och utveckla *Innovationsindex*. Arbetsgruppen valde så småningom att pausa utvecklingen, eftersom Region Västerbotten lanserat ett nytt mätsystem *Metric*, med ett bredare anslag och större träffsäkerhet. Utvecklingen av *Metric* fortsätter, i samarbete med flera regioner och Vinnova. Reglab deltar i referensgruppen.

Under hösten beslutade Reglabs styrelse att pausa uppdateringen av *Innovationsindex* tills vidare.

Innovation

Under året har kansliet i samarbete med medlemsgruppen utvecklat det nya formatet *Provrum*, ett format för gemensam utveckling och innovation. I *Provrum* går en mindre grupp före och testar en frågeställning, eller ett arbetssätt, och övriga medlemmar får del av resultatet. De första provrummen kommer att genomföras under 2024.

Organisatoriskt lärande

I den externa utvärderingen av Reglab 2022 påpekades svårigheterna med att förlänga lärandet utanför Reglab-kontexten, alltså i den egna hemmaorganisationen. Under året har det varit en uttalad ambition att stödja det förlängda lärandet av Reglabs aktiviteter.

- *Utvärderingsnätverket* inledde under året en serie träffar under rubriken *Utvärdering av komplexa samhällsprocesser*, en fördjupning i lärandets olika faser kopplat till utvärdering. Två nätverksmöten har genomförts, med drygt 60 deltagare från 23 organisationer. Serien fortsätter under 2024.
- I läroprojektet *Masterclass: Leda omställning* ingår faktakunskaper om lärande, ett ledarperspektiv på organisatoriskt lärande, men också hemuppgifter och material som ska stödja ett förlängt lärande.

På Reglabs webb samlas material från samtliga aktiviteter, som kan återanvändas av medlemmarna i andra sammanhang.

Ej genomförda aktiviteter

- *Forskarforum* har inte varit möjligt att genomföra. Kansliet har inte haft utrymme att planera en större konferens utöver Årskonferensen.
- Utvecklingen av *Reglab play* har skjutits på framtiden. Under året har fysiska möten prioriterats – tidsmässigt och ekonomiskt, vilket bland annat resulterat i att antalet visningar på *play* halverats, jämfört med 2022. Utvecklingen av *Reglab play* är en resursfråga – att genomföra Reglabs aktiviteter både digitalt och fysiskt ökar kostnaderna och arbetsinsatsen. Under 2023 har en genomlysning av Reglabs digitala strategi inte varit möjlig att prioritera.
- En repris på studiecirkeln *AI i regional utveckling* efterfrågades, men ställdes in på grund av för få anmällda.

Kommande aktiviteter

Vid medlemsgruppens idémöte i september prioriterades följande sakområden för Reglab-aktiviteter under 2024:

- Digitalisering
- Krisberedskap
- Hållbara livsmiljöer

Under 2024 ska formatet *Provrum* sjösättas och studiecirkelarna utvecklas vidare. Medlemsgruppen betonade också behovet förstärkt kunskap om processledning. För vidare information, se *Reglabs verksamhetsplan 2024*.

3. KOMMUNIKATION

Reglabs kommunikation har som tidigare fungerat via medlemskontakter, reglab.se och nyhetsbrev, samt regelbundna träffar med regionutvecklingsdirektörerna i *Regional kontakt*. Under året har fem nyhetsbrev publicerats, till 2 247 prenumeranter. Andra kommunikationsaktiviteter är:

- I början av året presenterades en *slutrapport* från projektperioden 2019-23. Slutrapporten sammanfattar verksamheten under de fyra senaste åren.
- *Reglabs webb* har uppdaterats med en efterlängtat sökfunktion.
- En ny mall för presentation av Reglab-material har tagits fram.

4. INTERNT ARBETE

2023 inleddes en ny verksamhetsperiod för Reglab. Hemvisten är fortsatt hos SKR, på avdelningen *Tillväxt och samhällsbyggnad*, sektionen *Näringsliv, kultur och fritid*.

Styrelse. En ny styrelse valdes vid årsmötet i mars. Ny ordförande är Elsmari Julin, Region Dalarna. Nya ledamöter är Åsa Bellander, Region Västernorrland, Kenneth Hagström, Region Sörmland, Malin Rönnblom, Karlstads universitet och Thomas Norrby, SLU. SKR är adjungerad till styrelsen genom enhetschef Anna Hamberg. Styrelsen har träffats vid fyra tillfällen under året.

Medlemsgruppen har träffats vid tre tillfällen, bland annat för att utveckla formatet *Provrum*, och för att diskutera kommande års aktiviteter.

Partner. Reglab har 28 partnerorganisationer, varav 6 akademiska partner. Från 2023 är Upphandlingsmyndigheten ny Reglab-partner. SKR och Storsthlm är numer partner, inte längre Reglab-medlemmar. Cerum och Boverket har avslutat sitt partnerskap.

Kansliet. Reglabs kansli har även under 2023 dragits med svårigheter på grund av brist på personal, bland annat till följd av långtidssjukskrivningar. Kansliet är litet och sårbart, och all frånvaro påverkar verksamheten och medarbetarna. Det ekonomiska överskottet från 2022 har använts till att stärka kansliet med medlemslån, två projektledare som tillsammans med kansliets personal lett de två lärprojekten. Medlemslånen har varit ett viktigt och nödvändigt komplement, men som i alla sammanhang är nya medarbetare också arbetskrävande i handledning.

Under året har verksamhetsledaren arbetat för att hitta en långsiktigt hållbar ambitions- och verksamhetsnivå. Målet för de kommande tre år är ett stabilt kansli med tillräckliga resurser för en hållbar arbetsmiljö.

5. EKONOMI

Det ekonomiska resultatet för Reglab 2023 redovisas i samband med SKRs bokslut i början av februari, och kommer liksom förra året att landa i ett större överskott. Under året har bristen på personal inneburit att det tidigare överskottet från 2022 inte upparbetats, samt att personalkostnaderna minskat på grund av sjukskrivningar och deltidsarbete. De två lärprojekten har också genererat ett mindre överskott.

För det kommande året finns en plan för hur överskottet ska användas, framför allt till förstärkning av kansliet – se verksamhetsplan för 2024.

6. RESULTAT OCH MÅLUPPFYLLELSE

Inriktningsmål för 2023

- Att fördjupa kunskaper och kompetens inom regional hållbar utveckling.
- Att öka kunskapen om organisatoriskt lärande och stödja medlemmarnas hemtagande av kunskap och kompetens från Reglabs aktiviteter – från individ till organisation.
- Stödja medlemmarna i arbetet med att genomföra den nationella strategin genom fördjupad samverkan, ökad kunskap om processledning och utmaningsdrivet utvecklingsarbete.
- Utveckla Reglabs webb samt webbtjänsten *Reglab play*.

Övergripande mål för 2023 har också varit att öka medlemmarnas engagemang i aktiviteterna, att återanvända redan utvecklad Reglab-kunskap och kompetens i nya sammanhang, och att skapa en hållbar arbetsbelastning för kansliet.

- *Att fördjupa kunskaper och kompetens inom regional hållbar utveckling.* Reglabs aktiviteter har haft ett tydligt fokus på den gröna omställningen och regionernas roll att leda utvecklingen, både i den egna organisationen och i territoriet. Lärprojektens kunskaps- och erfarenhetsutbyte har kompletterats med fördjupning i studiecirkelar och nätverk, bland annat om regional utvecklingspolitik, komplexitet, utvärdering, analys, intern och extern samverkan mm.
- *Att öka kunskapen om organisatoriskt lärande och stödja medlemmarnas hemtagande av kunskap och kompetens.* Fördjupningen av kunskapen om organisatoriskt lärande har framför allt skett i lärprojektet, dels genom traditionell kunskapsinhämtning (utvärdering, ledarskap, processledning), men också praktiskt i form av hemuppgifter och diskussionsmaterial. Studiecirkeln har varit ett bra format för gemensamt lärande, som återanvänts av flera medlemmar.
- *Stödja medlemmarna i arbetet med att genomföra den nationella strategin.* I *RUS-nätverket* har deltagarna haft en återkommande dialog med regeringen och Tillväxtverket om genomförandet av den nationella strategin. I lärprojektet *Masterclass Leda omställning* förs en strategisk diskussion om det regionala utvecklingsuppdraget kopplat till hållbarhetsdimensionerna. Ett genomgående tema för lärprojektet är det tvåhända styret, dvs behovet av att leda både traditionellt förvaltande och utmaningsdrivet arbete.
- Tidigare kunskap har återvunnits bland annat i studiecirkeln *Framsyn* och seminariet om *Innovationsindex 10 år*.
- *Reglabs webb* har utvecklats genom en efterlängtd sökfunktion, *Reglab play* har inte prioriterats.

2023 i SIFFROR

Här följer en sammanställning av nyckeltal som är av intresse för att följa verksamhetens utveckling. Föregående års siffror visas inom parentes 2023, (2022), 2021

Reglab-medlemmar	24 (24) 24
Reglab-partner	28 (27), 25
Reglab akademisk partner	6 (7) 7
Lärprojekt som pågått under året	2 (1) 3
Konferenser/seminarier (inkl. Årskonferensen)	1 (2) 2
Nätverk	3 (3) 3
Studier/skrifter	1 (1) 1
Medlemmar som deltagit i lärprojekt	22 (24) 24
Deltagare i lärprojekt, totalt	389 (155) 492
Deltagare i nätverk, totalt	520 (142) 110
Deltagare Årskonferensen	335 (300), 360
Medlemsförslag nya aktiviteter	41 (5) 51
Medl. som deltagit med ws på årskonferensen	14 (18) 11
Partner som deltagit med ws på årskonferensen	3 (3) 6
Prenumeranter på nyhetsbrevet	2 247 (2 053) 2 123
Totalt antal deltagare Reglab-aktiviteter	1 517 (823) 950

Mer information Mer att läsa om Reglabs verksamhet och samtliga aktiviteter finns på Reglabs hemsida www.reglab.se.

BESLUT

Verksamhetsberättelsen godkändes av Reglabs styrelse den 19 januari 2024.

Verksamhetsberättelsen godkändes av Reglabs medlemsgrupp vid årsmötet den 29 februari 2024.